



ด่วนที่สุด

## บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ... สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ สงต. โทร. ๐-๒๖๑๘-๒๓๒๓ ต่อ ๑๗๑๐-๑๑

ที่ นร ๐๒๐๙.๐๓/ ๕๙๙ วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง... สรุปการประชุมคณะกรรมการบริหารของสภาระหว่างรัฐบาลว่าด้วยโครงการนานาชาติด้านการพัฒนาการสื่อสาร

(The International Programme for the Development of Communication: IPDC) ครั้งที่ ๖๔

เรียน อปส.

๑. อปส. มอบหมายให้คณะผู้แทน กปส. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฝ่ายสื่อสารมวลชนของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ซึ่งมี อปส. เป็นประธานคณะกรรมการฯ เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริหารของสภาระหว่างรัฐบาลว่าด้วยโครงการนานาชาติด้านการพัฒนาการสื่อสาร (The International Programme for the Development of Communication: IPDC) ครั้งที่ ๖๔ ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นการประชุมแบบทางไกลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ตามหนังสือเชิญของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (National Commission for UNESCO) รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๑

### ๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ โครงการนานาชาติด้านการพัฒนาการสื่อสาร (IPDC) เป็นโครงการย่อยภายใต้คณะกรรมการด้านสื่อสารมวลชนของยูเนสโก มีกลไกดำเนินงานในรูปแบบสภาระหว่างรัฐบาล เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการหารือและส่งเสริมการพัฒนาการสื่อสาร ตลอดจนมาตรฐานด้านสื่อสารมวลชน ผ่านการดำเนินงานของคณะกรรมการ อันประกอบด้วยผู้แทนจากประเทศสมาชิก จำนวน ๓๙ ประเทศ และเลือกคณะกรรมการบริหาร (Bureau) จำนวน ๘ ประเทศ ซึ่งประเทศไทยโดย กปส. ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการบริหารดังกล่าว ระหว่างการประชุมสภาระหว่างรัฐบาลว่าด้วยโครงการนานาชาติด้านการพัฒนาการสื่อสาร เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - พ.ศ. ๒๕๖๓)

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการบริหารของสภาระหว่างรัฐบาลว่าด้วยโครงการนานาชาติด้านการพัฒนาการสื่อสารครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมพิจารณาคัดเลือกโครงการที่ขอรับเงินงบประมาณสนับสนุนจากโครงการนานาชาติด้านการพัฒนาการสื่อสาร หรือ IPDC รอบสุดท้าย โดยในภาพรวม ที่ประชุมอนุมัติโครงการจำนวน ๔๙ โครงการ จาก ๓๓ ประเทศ งบประมาณ ๑,๓๙๔,๑๕๕ เหรียญสหรัฐ เนื้อหาครอบคลุมการสนับสนุนการวิเคราะห์และปฏิรูปสื่อ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความปลอดภัยของผู้สื่อข่าว การพัฒนาการศึกษา ด้านวารสารศาสตร์ และการเพิ่มศักยภาพของสถาบันด้านสื่อในประเทศกำลังพัฒนา

๒.๓ ที่ประชุมร่วมหารือในประเด็นเพิ่มเติมอื่น ๆ ได้แก่ การสนับสนุนนวัตกรรมด้านการพัฒนาและความสามารถในการฟื้นฟูตนเองของสื่อเพื่อต่อสู้กับวิกฤตการณ์ในปัจจุบัน นอกจากนี้ ที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับกลยุทธ์ใหม่ในการระดมทุนกับภาคเอกชน การเตรียมความพร้อมสำหรับการประชุมสภาระหว่างรัฐบาลว่าด้วยโครงการนานาชาติด้านการพัฒนาการสื่อสาร ครั้งที่ ๓๒ ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ และการฉลองครบรอบ ๔๐ ปีแห่งการก่อตั้ง IPDC

### ๒.๔ คณะผู้แทนประเทศไทยได้อภิปราย ในการประชุมวาระต่าง ๆ ดังนี้

๒.๔.๑ กล่าวสนับสนุนการจัดสรรเงินทุนจำนวน ๒๘,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ ให้กับโครงการเสริมสร้างศักยภาพของสมาพันธ์สื่อมวลชนด้านการทำข่าวเชิงสืบสวนเพื่อสนับสนุนการทำงานร่วมกันของสื่อและสนับสนุนเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นโครงการของประเทศกัมพูชา ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแสดงบทบาทในฐานะกรรมการบริหารที่เป็นตัวแทนประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

๒.๔.๒ แจ้งต่อที่ประชุมเรื่องศักยภาพของสื่อมวลชนในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ในช่วง COVID-19 ที่เน้นการรับมือกับการบิดเบือนข้อมูลข่าวสารและการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการแพร่ระบาด อย่างเป็นกลาง ไม่ใช้อารมณ์เพื่อโจมตีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เน้นการนำเสนอเพื่อแก้ปัญหาพร้อมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๕ สปต. จัดทำสรุปรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารของสภาระหว่างรัฐบาล ว่าด้วยโครงการนานาชาติด้านการพัฒนาการสื่อสาร ครั้งที่ ๖๔ เรียบร้อยแล้ว ปรากฏตามเอกสารแนบ ๒

๒.๖ อปส. อนุมัติคณะผู้แทน กปส. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฝ่ายสื่อสารมวลชน ของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) เข้าร่วมการประชุมสภาระหว่างรัฐบาลว่าด้วยโครงการสารสนเทศเพื่อปวงชน (Intergovernmental Council for the Information for All Programme: IFAP) อย่างไม่เป็นทางการในวันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นการประชุมแบบทางไกลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๓

### ๓. ข้อพิจารณา

๓.๑ กปส. สามารถดำเนินการต่อเนื่อง เพื่อขับเคลื่อนภารกิจด้านการพัฒนาสื่อในประเทศ ให้บรรลุเป้าหมายผ่านการประชุมคณะกรรมการฝ่ายสื่อสารมวลชนของยูเนสโก เพื่อนำมาเชื่อมโยงกับข้อมูล ข่าวสารภายใต้กรอบความร่วมมืออาเซียน โดยมุ่งเน้นประเด็นหลัก ๆ อาทิ การสนับสนุนการวิเคราะห์และ ปฏิรูปสื่อที่ประยุกต์ใช้ตัวชีวิตที่เป็นสากลด้านอินเทอร์เน็ตของยูเนสโก โครงการที่สนับสนุน “วันสากล แห่งการเข้าถึงข้อมูล” (International Day for Universal Access to Information: IDUAI) ในวันที่ ๒๘ กันยายน ของทุกปี การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความปลอดภัยของผู้สื่อข่าว การรับมือกับการบิดเบือนข้อมูลข่าวสาร ในภาวะวิกฤตและภาวะฉุกเฉิน การพัฒนาการศึกษาด้านวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน การเพิ่มศักยภาพ ของสถาบันด้านสื่อในประเทศกำลังพัฒนา โดยต้องคำนึงความละเอียดอ่อนเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างเพศ (gender sensitive) และการเปลี่ยนแปลงทางเพศภาวะ (gender-transformative)

๓.๒ สปต. จัดทำหนังสือถึงกระทรวงศึกษาธิการเพื่อทราบ ดังนี้

๓.๒.๑ สรุปรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารของสภาระหว่างรัฐบาลว่าด้วย โครงการนานาชาติด้านการพัฒนาการสื่อสาร (The International Programme for the Development of Communication: IPDC) ครั้งที่ ๖๔ เมื่อวันที่ ๑๑ - ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓

๓.๒.๒ แจ้งรายชื่อคณะผู้แทนประเทศไทยเข้าร่วมการประชุมสภาระหว่างรัฐบาล ว่าด้วยโครงการสารสนเทศเพื่อปวงชน (Intergovernmental Council for the Information for All Programme: IFAP) อย่างไม่เป็นทางการในวันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นการประชุมแบบทางไกล ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ตามที่ อปส. ได้อนุมัติแล้ว

### ๔. ข้อเสนอ

๔.๑ รับทราบสรุปรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารของสภาระหว่างรัฐบาลว่าด้วย โครงการนานาชาติด้านการพัฒนาการสื่อสาร (The International Programme for the Development of Communication: IPDC) ครั้งที่ ๖๔ เมื่อวันที่ ๑๑ - ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ ตามเอกสารแนบ ๒

๔.๒ ลงนามในหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ตามข้อ ๓.๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตามเสนอในข้อ ๔

เรียน อปส.

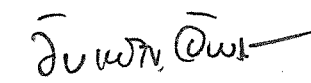
เพื่อโปรดรับทราบสรุปรายงานการประชุมฯ และลงนามหนังสือ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) เพื่อแจ้งรายชื่อคณะผู้แทน ประเทศไทยที่จะเข้าร่วมการประชุมฯ ตามที่ สปต. เสนอ



(นางพิชญา เมืองนาว)

๒๕ มิ.ย. ๒๕๖๓

ลงนามแล้ว



(นางวันเพ็ญ อัทตัน)

ผอ.สปต.



พลโท

(สรสรเสริญ แก้วกำนัน)

อปส.

๒๕ มิ.ย. ๒๕๖๓

การประชุมคณะกรรมการบริหารของสภาระหว่างรัฐบาลว่าด้วยโครงการนานาชาติ  
ด้านการพัฒนาการสื่อสาร (The International Programme for the Development of  
Communication: IPDC) ครั้งที่ ๖๔

วันที่ ๑๑ - ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓

ผู้แทนประเทศไทยเข้าร่วมประชุมแบบทางไกลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต  
ณ ห้องประชุม ชั้น ๗ อาคารกรมประชาสัมพันธ์

การประชุมคณะกรรมการบริหารของสภาระหว่างรัฐบาลว่าด้วยโครงการนานาชาติด้านการพัฒนา  
การสื่อสาร (The International Programme for the Development of Communication: IPDC) ครั้งที่ ๖๔  
จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ โดยประชุมแบบทางไกลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ผู้เข้าร่วมการประชุม  
ฝ่ายไทย ณ ห้องประชุม ชั้น ๗ อาคารกรมประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย

- |                               |  |
|-------------------------------|--|
| ๑. นางวันเพ็ญ อัทธัน          | ผู้อำนวยการสำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ   |
| ๒. นางสาวศิริลักษณ์ รัตนโรภาส | นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ สปต.                |
| ๓. นายกวี จงกิจถาวร           | ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนกรมการฝ่ายสื่อสารมวลชน |

คณะกรรมการบริหารฯ ชุดนี้ ประกอบไปด้วยประเทศสมาชิก ๘ ประเทศ ได้แก่ เอล ซัลวาดอร์  
ลิเบีย ลิทัวเนีย เนเธอร์แลนด์ ไนจีเรีย สวีเดน ประเทศไทย และแซมเบีย โดยมี Ms. Anna Brandt จากสวีเดน  
เป็นประธานการประชุม พร้อมด้วยรองประธานจาก ๓ ประเทศ กรรมการบริหารจาก ๓ ประเทศ (ประเทศไทย  
อยู่ในกลุ่มนี้) และผู้บันทึกรายงานการประชุมจาก ๑ ประเทศ ได้แก่

- |                                 |               |                          |
|---------------------------------|---------------|--------------------------|
| ๑. Ms. Sol de Pool              | เอล ซัลวาดอร์ | รองประธาน                |
| ๒. Mr. Abdulkader El-Maleh      | ลิเบีย        | รองประธาน                |
| ๓. Ms. Ausra Jaruseviciute      | ลิทัวเนีย     | รองประธาน                |
| ๔. Ms. Albana Shala             | เนเธอร์แลนด์  | กรรมการบริหาร            |
| ๕. Ms. Mariam Katagum           | ไนจีเรีย      | กรรมการบริหาร            |
| ๖. Mr. Gilbert John Bull Maimbo | แซมเบีย       | ผู้บันทึกรายงานการประชุม |

นอกจากนี้ Mr. Moez Chakchouk ผู้ช่วยผู้อำนวยการใหญ่ยูเนสโกสาขาสื่อสารมวลชน  
เข้าร่วมประชุมในฐานะผู้แทนของผู้ช่วยผู้อำนวยการใหญ่ยูเนสโกสาขาสื่อสารมวลชน และยังมีผู้แทนจากประเทศ  
สมาชิกอื่น ๆ เข้าร่วมประชุมในฐานะผู้สังเกตการณ์ด้วย รวมจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมแบบทางไกลผ่านระบบ  
อินเทอร์เน็ตครั้งนี้กว่า ๗๐ คน

## ๑. ผลการประชุม

๑.๑ Ms. Anna Brandt ประธานคณะกรรมการบริหารฯ จากประเทศสวีเดน กล่าวเปิด  
การประชุมโดยมีใจความสำคัญว่า คณะกรรมการบริหารฯ ต้องตระหนักว่าการแพร่ระบาดครั้งใหญ่ในขณะนี้  
มิได้เป็นเพียงวิกฤตการณ์ด้านสาธารณสุขระดับโลกเท่านั้น แต่ยังเป็นวิกฤตการณ์ด้านสื่อสารมวลชนระดับโลก  
อีกด้วย ดังนั้น การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่  
ของการสื่อสารและทำให้การสื่อสารตกอยู่ในอันตรายด้วย ดังนั้น คณะกรรมการบริหารฯ จึงต้องเร่งสื่อสารและ  
ผลักดันให้มีการจัดการกับประเด็นเร่งด่วนต่อไปนี้ในประเทศของตนเองและในประชาคมโลกอย่างต่อเนื่อง

- (๑) การแพร่กระจายของข้อมูลบิดเบือน (disinformation) เกี่ยวกับ COVID-19
- (๒) การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างเสรีได้น้อยลง
- (๓) ปัญหาด้านการเงินของอุตสาหกรรมสื่อสารมวลชน
- (๔) สภาพแวดล้อมการทำงานและเงื่อนไขด้านความปลอดภัยที่แย่งของผู้สื่อข่าวและผู้ประกอบวิชาชีพสื่อ
- (๕) ผลกระทบจากปัจจัยที่กล่าวทั้งหมดที่มีต่อการไหลเวียนของข้อมูลข่าวสารอย่างมีอิสระ

๑.๒ Mr. Moez Chakchouk ผู้ช่วยผู้อำนวยการใหญ่ยูเนสโกสาขาสื่อสารมวลชน กล่าวเปิดการประชุมเป็นคนที่สอง โดยมีใจความสำคัญว่า บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารฯ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) นั้นนับเป็นเพียงจุดเริ่มต้นเท่านั้น เนื่องจากเราทุกคนคาดคะเนได้ว่าสถานการณ์นี้จะนำไปสู่ปัญหาอุปสรรคและผลกระทบต่อเนื่องอีกมาก ซึ่งผลลัพธ์จากการประชุมคณะกรรมการบริหารฯ ครั้งนี้ ที่รวมถึงการอนุมัติโครงการใหม่ด้านการพัฒนาสื่อ จะมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งกับการรับมือกับปัญหาดังกล่าว

ทั้งนี้ ก่อนการประชุมคณะกรรมการบริหารฯ ครั้งนี้ คณะกรรมการบริหารฯ ได้มีมติอนุมัติโครงการผ่านทางช่องทางออนไลน์ ซึ่งถือเป็นความสำคัญเร่งด่วนจำนวน ๔ โครงการเนื่องจากเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสื่อที่ตอบสนองสถานะวิกฤตจาก COVID-19 ในทวีปแอฟริกา เอเชีย และแคริบเบียน โดยทั้ง ๔ โครงการอยู่ในระหว่างการดำเนินการในการต่อสู้กับการบิดเบือนข้อมูลข่าวสาร (fight disinformation) เพิ่มขีดความสามารถให้สื่อชุมชน (empower community media) และเสริมศักยภาพการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านศูนย์รวมสื่อ เฉพาะด้านการเปลี่ยนแปลงทางเพศภาวะ (strengthen access to information via specialized, gender-transformative media hubs)

๑.๓ ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาและมีมติอนุมัติโครงการใหม่ด้านการพัฒนาสื่อที่ขอรับการสนับสนุนเงินทุนจากโครงการนานาชาติด้านการพัฒนาการสื่อสาร (The International Programme for the Development of Communication: IPDC) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) อนุมัติข้อเสนอโครงการใหม่จำนวน ๔๑ โครงการ จากทั้งหมดจำนวน ๘๕ โครงการ จากสถาบันด้านสื่อสารมวลชนทั่วโลก โดยฝ่ายเลขาฯ จัดส่งข้อเสนอโครงการทั้งหมดผ่านระบบออนไลน์ให้คณะกรรมการบริหารฯ ได้พิจารณาเบื้องต้นก่อนแล้วด้วยในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ เพื่อลดเวลาการประชุมแบบทางไกลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

(๒) อนุมัติโครงการจำนวน ๘ โครงการที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมทักษะที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (UN Sustainable Development Goals หรือ SDGs) ข้อ ๑๖.๑๐.๑ และ ๑๖.๑๐.๒ และโครงการที่สนับสนุน “วันสากลแห่งการเข้าถึงข้อมูล” (International Day for Universal Access to Information: IDUAI) ในวันที่ ๒๘ กันยายนของปีนี้ โดยเป็นการจัดสรรทุนตามเจตจำนงของประเทศผู้บริจาคเงินทุน

(๓) อนุมัติโครงการจำนวน ๔ โครงการที่ได้รับการจัดสรรเงินทุนในรูปแบบพิเศษที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการประเมินการพัฒนาสื่อของประเทศโดยใช้ตัวชี้วัดของยูเนสโก เพื่อการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนด้านวารสารศาสตร์ และเพื่อสนับสนุนการตอบสนองของสื่อสารมวลชนอย่างยั่งยืนต่อวิกฤต COVID-19 ตลอดจนสถานการณ์ฉุกเฉินอื่น ๆ รวมทั้งการจัดกิจกรรมการเสวนาในรูปแบบ Open Talks ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

(๔) ในภาพรวมทั้งหมดที่ประชุมอนุมัติโครงการจำนวน ๔๙ โครงการ จาก ๓๓ ประเทศ แบ่งเป็น ๑๘ ประเทศจากแอฟริกา ๑๗ ประเทศจากเอเชีย-แปซิฟิก ๓ ประเทศจากอาหรับ ๑๐ ประเทศจากละตินอเมริกา และแคริบเบียน รวมถึงอีก ๑ โครงการที่ดำเนินการร่วมกันในระดับนานาชาติ

(๕) สัดส่วนของเนื้อหาโครงการที่ได้รับการอนุมัติ ได้แก่ ร้อยละ ๑๖ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการสนับสนุนการวิเคราะห์และปฏิรูปสื่อ ร้อยละ ๓๙ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการติดตามและรายงานเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติข้อ ๑๖.๑๐ ที่เน้นเรื่องการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความปลอดภัยของผู้สื่อข่าว ร้อยละ ๑๔ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาด้านวารสารศาสตร์ และร้อยละ ๓๑ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเพิ่มศักยภาพของสถาบันด้านสื่อในประเทศกำลังพัฒนา

(๖) โครงการทั้งหมดที่ได้รับการอนุมัติมีความละเอียดอ่อนต่อมิติหญิงชาย (เพศภาวะ) (gender sensitive) และร้อยละ ๓๐ ของโครงการที่ได้รับการอนุมัติมีเนื้อหาที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงทางเพศภาวะ (gender-transformative)

(๗) ในภาพรวม คณะกรรมการบริหารฯ ได้อนุมัติโครงการทั้งสิ้น ๔๑ โครงการ โดยจัดสรรงบประมาณสนับสนุนจำนวน ๑,๓๙๔,๑๕๕ เหรียญสหรัฐ ให้แก่ ๓๓ ประเทศ

๑.๔ ที่ประชุมหารือเกี่ยวกับร่างยุทธศาสตร์ แผนงานและงบประมาณของยูเนสโก ได้แก่ร่างยุทธศาสตร์ระยะกลางของยูเนสโก (Medium-term strategy) ระยะ ๘ ปี ระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๒๒ - ๒๐๒๙ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๑) และร่างแผนงานและงบประมาณของยูเนสโก ระยะ ๔ ปี (Programme and Budget) ระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๒๒ - ๒๐๒๕ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๘) ที่ประเทศสมาชิก IPDC ได้ร่วมกันตอบแบบสำรวจทางออนไลน์ก่อนการประชุมครั้งนี้ เพื่อร่วมกำหนดทิศทางการทำงานขององค์การในอนาคตตามแนวทางการบริหารจัดการมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยคำนึงถึงลำดับความสำคัญของนโยบายระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับโลก ตลอดจนแนวโน้มและปัจจัยท้าทายต่าง ๆ ซึ่งให้ความสำคัญกับความเสมอภาคหญิงชายและทวีปแอฟริกา โดยร่างยุทธศาสตร์ประกอบด้วย หลักการบริหารจัดการองค์การ งบประมาณ การประเมินผล การจัดการทรัพยากร และการประสานงานกับองค์กรอื่น ๆ ของสหประชาชาติ

๑.๕ ที่ประชุมร่วมหารือในประเด็นเพิ่มเติมอื่น ๆ ได้แก่ การสนับสนุนนวัตกรรมในโครงการด้านการพัฒนา และความสามารถในการฟื้นฟูตนเองของสื่อเพื่อต่อสู้กับวิกฤตการณ์ในปัจจุบัน นอกจากนี้ ที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับกลยุทธ์ใหม่ในการระดมทุนกับภาคเอกชน การเตรียมความพร้อมสำหรับการประชุมสมาระหว่างรัฐบาลว่าด้วยโครงการนานาชาติด้านการพัฒนาการสื่อสาร (The Intergovernmental Council of the IPDC) ครั้งที่ ๓๒ ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ และการฉลองครบรอบ ๔๐ ปี แห่งการก่อตั้ง IPDC ในการประชุมดังกล่าวด้วย

## ๒. บทบาทประเทศไทยในการประชุมฯ

### ๒.๑ คณะผู้แทนประเทศไทยได้อภิปราย ในการประชุมวาระ ต่าง ๆ ดังนี้

(๑) กล่าวสนับสนุนการจัดสรรเงินทุนจำนวน ๒๘,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ ให้กับโครงการเสริมสร้างศักยภาพของสมาพันธ์สื่อมวลชนด้านการทำข่าวเชิงสืบสวนเพื่อสนับสนุนการทำงานแบบพหุภาคีของสื่อและสนับสนุนเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นโครงการของประเทศกัมพูชา ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแสดงบทบาทในฐานะกรรมการบริหารที่เป็นตัวแทนประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

(๒) กล่าวแจ้งต่อที่ประชุมเรื่องศักยภาพของสื่อมวลชนในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกในช่วง COVID-19 ที่เน้นการรับมือกับการบิดเบือนข้อมูลข่าวสารและการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการแพร่ระบาดอย่างเป็นทางการ ไม่มีอคติหรือใช้อารมณ์เพื่อโจมตีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เน้นการนำเสนอเพื่อแก้ปัญหาร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

### ๓. บทบาทประเทศไทยในคณะกรรมการฝ่ายสื่อสารมวลชนของยูเนสโก

๓.๑ กรมประชาสัมพันธ์เป็นหน่วยรับผิดชอบงานด้านสื่อสารมวลชนของไทย (Communication and Information : CI) ในกรอบความร่วมมือกับองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก (UNESCO) โดยอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการฝ่ายสื่อสารมวลชนของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยยูเนสโก และส่วนส่งเสริมงานประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการในคณะกรรมการฝ่ายสื่อสารมวลชนฯ

๓.๒ ประเทศไทยโดยกรมประชาสัมพันธ์ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการสภาระหว่างรัฐบาลว่าด้วยโครงการนานาชาติด้านการพัฒนาการสื่อสาร (Intergovernmental Council for the Development of Communication: IPDC) ในช่วงการประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโก ครั้งที่ ๓๙ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลให้ประเทศไทยมีบทบาทในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของโครงการพัฒนาด้านการสื่อสาร วาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) เป็น ๑ ใน ๓๙ รัฐสมาชิก มีการดำเนินงานร่วมกับยูเนสโก สำนักงานกรุงเทพฯ และคณะกรรมการฝ่ายสื่อสารมวลชนฯ

๓.๓ ประเทศไทยโดยกรมประชาสัมพันธ์ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหาร (Bureau) ของสภาฯ ในการประชุมคณะกรรมการสภาระหว่างรัฐบาลว่าด้วยโครงการนานาชาติด้านการพัฒนาการสื่อสาร (Intergovernmental Council for the Development of Communication: IPDC) ครั้งที่ ๓๑ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็น ๑ ใน ๘ ประเทศที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าว วาระการดำรงตำแหน่ง ๒ ปี

๓.๔ ประเทศไทยโดยกรมประชาสัมพันธ์ ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสภาระหว่างรัฐบาลว่าด้วยโครงการสารสนเทศเพื่อปวงชน (Information for All Programme: IFAP) ในช่วงการประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโกครั้งที่ ๔๐ ที่ผ่านมา ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ เป็น ๑ ใน ๒๖ ประเทศที่ทำหน้าที่การวางกรอบนโยบาย และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารคุณภาพอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และรู้เท่าทัน มีการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับยูเนสโกสำนักงานกรุงเทพฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กสทช. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สถาบันการศึกษา นักวิชาการ

### ๔. ประโยชน์/แนวคิด

๔.๑ ยูเนสโก เป็นเวทีเดียวของโลกที่มีการหารือ แลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการสื่อสาร และการดำเนินงานตามทิศทางของสหประชาชาติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อสารมวลชน เป็นโอกาสในการรับรู้ กรอบนโยบาย ทิศทาง และการดำเนินงานของประเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารเพื่อพัฒนาระดับโลก การเข้าร่วมประชุมทำให้มองเห็นและเข้าใจภาพกว้างเพื่อกำหนดทิศทางงานด้านสื่อสารมวลชน และสารสนเทศของกรมประชาสัมพันธ์และประเทศไทย ตลอดจนนำไปสู่ยูเนสโกให้ความสำคัญมาขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดการพัฒนา

๔.๒ เป็นโอกาสในการแสดงความคิดเห็นและนำเสนอการดำเนินงานของประเทศไทย ที่ให้ความสนับสนุนนโยบายของยูเนสโกด้านสื่อสารมวลชนและสารสนเทศ อันเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี และขยายเครือข่ายความร่วมมือ การเข้าร่วมประชุมเป็นการแสดงศักยภาพความร่วมมือของประเทศไทย ต่อการเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสังคมข่าวสารและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมและรู้เท่าทัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และเป็นไปตามหลักสากล

๔.๓ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับด้านการสื่อสารของประเทศไทย อาจแบ่งได้เป็น ๒ ประเด็นหลัก คือ การพัฒนามาตรฐานสื่อ และการปกป้องคุ้มครองให้สื่อสามารถทำงานได้อย่างมีอาชีพ ปลอดภัยภายใต้หลักการและจรรยาบรรณ มีความหลากหลาย และในส่วนของผู้รับบริการคือประชาชนทุกกลุ่มให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารคุณภาพได้อย่างง่าย ทั่วถึง เท่าเทียม และคิดวิเคราะห์อย่างรู้เท่าทัน สามารถใช้ประโยชน์ นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

๔.๔ กรมประชาสัมพันธ์ในฐานะหน่วยงานหลัก สามารถดำเนินการต่อเนื่อง โดยประสานงานเพื่อขับเคลื่อนภารกิจให้บรรลุเป้าหมายผ่านคณะกรรมการฝ่ายสื่อสารมวลชนในคณะกรรมการแห่งชาติของยูเนสโก และนำมาเชื่อมโยงกับข้อมูลข่าวสารภายใต้กรอบความร่วมมืออาเซียน ผ่านการให้คำแนะนำสถาบันการศึกษา และองค์การด้านสื่อสารมวลชน ที่ต้องการเสนอโครงการเข้ารับการสนับสนุนเงินทุนจาก IPDC โดยมุ่งเน้นประเด็นหลัก ๆ ต่อไปนี้ เพื่อเพิ่มโอกาสการได้รับพิจารณา

๔.๔.๑ การสนับสนุนการวิเคราะห์และปฏิรูปสื่อที่ประยุกต์ใช้ตัวชี้วัดที่เป็นสากล ด้านอินเทอร์เน็ตของยูเนสโก

๔.๔.๒ โครงการที่สนับสนุน “วันสากลแห่งการเข้าถึงข้อมูล” (International Day for Universal Access to Information: IDUAI) ในวันที่ ๒๘ กันยายนของทุกปี

๔.๔.๓ การติดตามและรายงานเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติข้อ ๑๖.๑๐ ที่เน้นเรื่องการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความปลอดภัยของผู้สื่อข่าว

๔.๔.๔ การรับมือกับการบิดเบือนข้อมูลข่าวสารในภาวะวิกฤตและภาวะฉุกเฉิน

๔.๔.๕ การพัฒนาการศึกษาด้านวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน

๔.๔.๖ การเพิ่มศักยภาพของสถาบันด้านสื่อในประเทศกำลังพัฒนา

โดยต้องคำนึงความละเอียดอ่อนเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างเพศ (gender sensitive) และการเปลี่ยนแปลงทางเพศภาวะ (gender-transformative)

## ๕. การเผยแพร่ผลลัพธ์จากการประชุม

๕.๑ ฝ่ายเลขานุการ นำเสนอเนื้อหาบน Facebook Fanpage ของสำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ

๕.๒ ส่งรายงานการประชุมให้กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นคณะกรรมการแห่งชาติฯ รวบรวมผลงานในภาพรวมของประเทศ

ส่วนส่งเสริมงานประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ  
สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ กรมประชาสัมพันธ์  
๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓

